

አፍሪካ ተ.አ.

አፍሪካ አካዳሚ
AFRICA ACADEMY

www.AfricaAcademy.com

AAcademyEthio

www.AfricaAcademy.com

ዲዳ

- ዲዳ ማለት በቋንቋ መቁጠር ማለት ሲሆን ዐደደ ከሚል ቃል የተወሰደ ነው፡፡
- በሽሪላንዳ ትርጉም ደግሞ አንዲት ሴት ለአሏህ ብላ ባሏ ሲሞት ወይም በምትለያይ ጊዜ ሌላ ባል ከማግባት በፊት የምትቆይበት ወይም የምትጠብቅበት ጊዜ ዲዳ ይባላል፡፡
- ዲዳ በሽሪንግ የተደነገገ ስለሆነ እሱን መጠበቅ ግዴታ ዋጅብ ነው፡፡

የዲዳ ጥበብ

- የሴት ልጅ መሀፀን ከእርግዝና ንፁህ ማድረግ ይህም ከእርግዝና ነፃ መሆንዋን ለማረጋገጥ
- ለፈታው ሰው (ለመጀምሪያው ባል) ጊዜ መስጠት
- የእርግዝናን ሐቅ (መብት) ለመጠበቅ፤ የህፃን እና እናት ቀለብ እና እድገት የመሳሰሉት

ዲዳዎች፡- ዲዳዎች ብዙ ናቸው፡፡ እነሱም፡-

- 1) ነፍስ ጡር የሆነች ሴት እንዲሁም የፍችም ይሁን የሞት ዲዳዋ ፅንሷን መውለዷ ብቻ ነው፡፡
- 2) ባሏ የሞተባት ሴት ዲዳዋ አራት ወር ከአሥር ቀን መጠበቅ ነው፡፡
- 3) የወር አበባ የምታይ ሁና የተፈታች ሴት ዲዳዋ ሶስት የወር አበባን ማየት ሲሆን፡- ዲዳዋ የሚያበቃው ከሶስተኛው የወር አበባ መጠበቅ ነው፡፡ በአስመላሽ ፍች ዲዳ ስር ያለች ሴት ሁሉ ከባሏ ጋር መኖር ግዴታዋ ነው፡፡ ሲኖሩም ከእሷ ጋር መቀመጥም ሆነ ከእሷ ጋር ብቻቸውን መሆንም እንኳን ይችላሉ፡፡ መልሼሻለሁ በማለት ወይም የግብረ ስጋ ግንኙነትን በመፈፀም ብቻ የተፈታች ሴት ወደ ሚስትነት ትመለሳለች፡፡
በዚህ ላይ የሴትዮዋ መስማማት አያስፈልግም (ግዴታ) አይደለም፡፡

- ከዲዳ ጋር ተያይዞ የሚመጡ ሽሪዓዊ ድንጋጌዎች
- 1) የፍቺ ዲዳ፡- ከ3 ወር አባባ እስከጸዳ ባለ ላይ በባለ ቤት ማስቀመጥ ሽሪዓው ያስገድደዋል፤ አሏም በቁርዓን አዝዘዋል፤ ሊቀልባት እና ሊያለብሳት ይህም ሽሪዓው የሚከለክለው ነገር እስካልተፈጠረ ድረስ፤
- እሷም ከቤቱ መውጣት እና ከሱ መነጠል አይፈቀድላትም
- 2) በቋሚ መልኩ የሚያሰናብታት (መመለስ የማይችል ፍቺ) ከሆነ
- እርጉዝ ከሆነች፡-መኖሪያ ቤት እና ቀለብ ሊያደርግላት ሽሪዓው ያስገድደዋል፤
- እርጉዝ ካልሆነች፡- ለእርጉዝ የሚሆነው ሁሉ ይሆናል ከቀለብ ውጪ፡፡

- 3) አንዲት ባሏ የሞተባት ሴት ደግሞ ባሏ የሞተባት ቤት ውስጥ ዒዳዋን 4 ወር ከ10 ቀናት መቁጠር እና እዚያው መኖር አለባት። ችግር አስከፊሆነም ድረስ ልትንቀሳቀስ አይፈቀድላትም።
- ባሏ የሞተባት ሴት በዒድ-ዳ ጊዜዋ ላይ (አራት ወር ከአስር ቀን) እያለች ለጌጥ የሚሆኑ አልባሳትን ትከለከላለች። ያለምክንያት ከቤት መውጣትም ትከለከላለች። ነገርግን የተለየ ጌጥነት የሌለውን ጥሩ ልብስ ግን መልበስ ትችላለች።
 - የአካሏን ንፅህናም ትጠብቃለች። ፀጉሯን ልታፀዳና ልታበጃጅ፣ ጥፍሮቿን ልትቆርጥ፣ ከሰዎች ጋር ልታወራ፣ አስፈላጊ ከሆነም ወንዶችን ልታነጋገር ትችላለች።
 - እነዚህ ነገሮች ብዙዎች የሚከለክሉ ናቸው ብለው የሚያስቧቸው ናቸው።

